

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

A R R E S T

Nr. 211.147 van 10 februari 2011

A. 196.455/XV-1270

In zake : **de vzw Actieve Verdediging der Wapenliefhebbers**,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Fr. JUDO, advocaat,
Keizerslaan 3
1000 Brussel,

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door:
1. de minister van Justitie
2. de minister van Binnenlandse Zaken
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. B. RENSON, advocaat,
Jachtlaan 132
1040 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, XVe KAMER,

Gezien het op 10 mei 2010 ingediende verzoekschrift waarbij de vereniging zonder winstoogmerk Actieve Verdediging der Wapenliefhebbers de nietigverklaring vordert van het ministerieel besluit van 11 maart 2010 tot indeling bij de verboden wapens van bepaalde hulpstukken voor vuurwapens;

Gezien het administratief dossier;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer E. THIBAUT, eerste auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memorie en het verzoek tot voortzetting van de procedure, ingediend door de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 19 januari 2011, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 8 februari 2011 om 9.30 uur;

Gehoord het verslag van de heer Ph. QUERTAINMONT, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. N. NOLET DEBRAUWERE loco Mr. Fr. JUDO, advocaat, die voor de verzoekende partij verschijnt, en van Mr. D. LUPPENS loco Mr. B. RENSON, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van mevrouw E. WILLEMART, auditeur bij de Raad van State,

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende gegevens dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep:

1. Artikel 3 van de wet van 8 juni 2006 houdende regeling van economische en individuele activiteiten met wapens (gemeenlijk “wapenwet” genoemd) rangschikt de wapens die als verboden wapens worden beschouwd.

Zo worden met name opgesomd:

- vuurwapens waarvan de kolf of de loop op zich in verschillende delen kan worden uiteengenomen, vuurwapens die zodanig zijn vervaardigd of gewijzigd dat het dragen ervan niet of minder zichtbaar is of dat hun technische eigenschappen niet meer overeenstemmen met die van het model zoals omschreven in de bezitsvergunning ervan en vuurwapens die uiterlijk gelijken op een ander voorwerp dan een wapen (art. 3, § 1, 8°);
- vuurwapens uitgerust met de volgende onderdelen en hulpstukken, evenals de volgende onderdelen en hulpstukken afzonderlijk (art. 3, § 1, 15°):
 - geluiddempers;

- laders met een grotere capaciteit dan de normale capaciteit zoals bepaald door de minister van Justitie voor een bepaald model vuurwapen;
- richtapparatuur voor vuurwapens die een straal projecteert op het doel en nachtkijkers;
- mechanismen die toelaten een vuurwapen om te vormen tot een automatisch vuurwapen.

Dit artikel 3 van de wapenwet machtigt de bevoegde ministers eveneens om andere wapens te omschrijven die een “nieuwe ernstige bedreiging” voor de openbare veiligheid kunnen vormen. Artikel 3, § 1, 16°, zoals het is gewijzigd bij de wet van 25 juli 2008, luidt immers als volgt:

“16° door de ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken aangewezen tuigen, wapens en munitie die een nieuwe ernstige bedreiging voor de openbare veiligheid kunnen vormen en wapens en munitie die om die reden alleen de diensten bedoeld in artikel 27, § 1, tweede en derde lid, voorhanden mogen hebben.”

2. Artikel 3, § 1, 16°, van de wet van 8 juni 2006 bevatte aanvankelijk slechts de woorden “ernstige bedreiging”. De woorden “nieuwe ernstige bedreiging” dateren van de wet van 25 juli 2008. Deze wijziging werd in de parlementaire voorbereiding van de nieuwe wet als volgt gemotiveerd:

“ Wapens die de minister van Justitie als ‘verboden wapens’ kan bestempelen zijn die welke een ernstige en nieuwe bedreiging kunnen vormen.

Het was van belang het woord ‘nieuwe’ toe te voegen om te verduidelijken dat het alleen gaat om nieuwe wapenmodellen of nieuwe bedreigingen.

De bepaling is er niet op gericht de thans bestaande wapens te verbieden, tenzij ze nog onbekende bedreigingen inhouden” (*Parl.St.* Kamer 2007-08, nr. 474/001, 29 november 2007, artikelgewijze toelichting, 4).

3. Op basis van de machtiging die artikel 3, § 1, 16°, van de wapenwet hun verleent, hebben de ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken op 11 maart 2010 een ministerieel besluit aangenomen “tot indeling bij de verboden wapens van bepaalde hulpstukken voor vuurwapens”.

Artikel 1 van dat besluit luidt als volgt:

“ De hulpstukken, met uitzondering van gewone kolven, die aan een handvuurwapen bepaalde uiterlijke kenmerken en technische eigenschappen van een schoudervuurwapen geven, evenals de vuurwapens die ermee zijn uitgerust, worden ingedeeld bij de verboden wapens”.

Artikel 2 van het besluit bepaalt dat het in werking treedt op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, in casu op 17 maart 2010.

Het besluit is de bestreden handeling.

4. Ter adstructie van haar beroep betoogt de verzoekende vzw dat zij de verdediging van het wapenbezit bij privépersonen in het algemeen tot doel heeft, en de verdediging van de leden in het bijzonder; dat ze verduidelijkt dat ze de belangen verdedigt van de particuliere wapenbezitters ongeacht de activiteit die ze met hun wapens uitoefenen (sportschutters of vrijetijdsschutters, jagers, kleiduifschutters, verzamelaars, historische en folkloristische groepen enz.).

Verzoekster betoogt eveneens dat de aanneming van het bestreden ministerieel besluit als gevolg heeft dat oude wapens of wapens die al bestonden bij de inwerkingtreding van het besluit en die standaardhulpstukken hadden waarmee ze konden worden omgevormd tot lange wapens of schouderwapens voortaan zonder enige rechtvaardiging tot de categorie van verboden wapens behoren. Ze voegt hieraan toe dat de houten kolven, vaak hulpstukken die samen met deze oude wapens worden geleverd en eraan kunnen worden bevestigd, voortaan kunnen worden beschouwd als “aan een handvuurwapen bepaalde uiterlijke kenmerken en technische eigenschappen van een schoudervuurwapen geven[d]”, terwijl tal van deze hulpstukken al sinds de 19de eeuw bestaan;

Overwegende dat verzoekster tot staving van haar beroep een eerste middel ontleent aan de schending van artikel 3 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State van 12 januari 1973 doordat de stellers van de bestreden bepaling het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State vanwege de dringende noodzakelijkheid niet noodzakelijk achtten; dat verzoekster betoogt dat de in de aanhef van het bestreden besluit aangevoerde dringende noodzakelijkheid volstrekt niet gegrond is aangezien de hulpstukken waarmee een handwapen kan worden omgevormd tot een lang wapen of een schouderwapen reeds sedert lange tijd bestaan; dat ze onderstreept dat sinds het begin van de 19de eeuw hulpstukken bestaan om een handwapen zoals een pistool of een revolver om te vormen tot een lang wapen of een schouderwapen, dat meer bepaald drie automatische pistolen ("Borschardt C 93" in 1893, "Parabellum 1904" en "Parabellum 1914") achteraan een verankeringsleuf hadden waaraan een houten kolf kon worden bevestigd om de bediening van het pistool te vergemakkelijken en die een standaard hulpstuk was van deze modellen; dat ze tevens aan de hand van octrooien van de "United States Patent Office" preciseert dat door een uitvinding in de jaren 1860 een

handwapen kon worden omgevormd tot karabijn en dat in 1938 een soortgelijke uitvinding de omvorming van een halfautomatisch pistool tot snelvuurwapen mogelijk maakte; dat verzoekster besluit dat de uitvinding van onderdelen die de omvorming van een handvuurwapen tot een geweer, een snelvuurwapen of een karabijn mogelijk maken reeds lange tijd bestaat en dat ze niet begrijpt hoe de stellers van het bestreden besluit hebben kunnen beweren dat "er [...] een nieuw type van hulpstuk voor vuurwapens is verschenen, dat toelaat een pistool om te bouwen tot een lang vuurwapen" en hoe ze daardoor ten onrechte de dringende noodzakelijkheid hebben aangevoerd teneinde zich te onttrekken aan de zekere punten van kritiek die de Raad van State zou hebben geformuleerd;

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat het bestreden ministerieel besluit de redenen aangeeft waarom de stellers van dat besluit het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State niet hebben gevraagd, dat de dringende noodzakelijkheid volkomen gerechtvaardigd is en onlosmakelijk verbonden is met de machtiging van artikel 3, § 1, 16°, van de wapenwet, die het mogelijk maakt de opkomst van nieuwe gevaarlijke wapens snel te bestrijden; dat de verwerende partij eveneens duidelijk maakt dat het verbod op de hulpstukken waarvoor het besluit geldt slechts doelt op de nieuwe wapens en dat, teneinde de wapenliefhebbers gerust te stellen, dat beginsel in herinnering wordt gebracht door de woorden "met uitzondering van gewone kolven" in artikel 1 van het besluit; dat deze uitzondering de kolven die een wapen vervolledigen of langer maken dus uitsluit van het verboden wapentuig, terwijl met verboden wapens wapentuig bedoeld wordt dat het oorspronkelijke wapen verhult en aan het oog onttrekt; dat ze besluit dat de oude wapens die verzoekster vermeldt tot staving van haar beroep dus behoren tot de gewone kolven bedoeld in de uitzondering en dat de dringende noodzakelijkheid volkomen gegrond is aangezien het voor de verwerende partij zaak is snel maatregelen te nemen om de opkomst van nieuwe hulpstukken op de Belgische markt te verhinderen;

Overwegende dat artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, het volgende bepaalt:

"Buiten het met bijzondere redenen omklede geval van hoogdringendheid en de ontwerpen betreffende begrotingen, rekeningen, leningen, domeinverrichtingen en het legercontingent uitgezonderd, onderwerpen de ministers, de leden van de gemeenschaps- of gewestregeringen, de leden van het College van de Franse Gemeenschapscommissie en de leden van het Verenigd College respectievelijk bedoeld in het derde en het vierde lid van

artikel 60 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, ieder wat hem betreft, aan het met redenen omkleed advies van de afdeling Wetgeving de tekst van alle voorontwerpen van wet, decreet, ordonnantie of van ontwerpen van reglementaire besluiten. De adviesaanvraag vermeldt de naam van de gemachtigde of van de ambtenaar die de minister aanwijst om de afdeling Wetgeving de dienstige toelichtingen te verstrekken. Het advies en het voorontwerp worden gehecht aan de memorie van toelichting van de ontwerpen van wet, decreet of ordonnantie. Het advies wordt gehecht aan de verslagen aan de Koning, aan de Regering, aan het College van de Franse Gemeenschapscommissie en aan het Verenigd College.”;

dat deze bepaling het weliswaar aldus mogelijk maakt dat de steller van een reglementair besluit zich in geval van een speciaal met redenen omklede dringende noodzakelijkheid onttrekt aan het raadplegen van de afdeling Wetgeving, maar dat uit diezelfde bepaling ook volgt dat een uitdrukkelijke motivering van deze dringende noodzakelijkheid vereist is en dat de dringende noodzakelijkheid moet steunen op juiste, relevante en aanvaardbare redenen; dat dit vereiste de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State in staat moet stellen zich in geval van beroep tot nietigverklaring ervan te vergewissen dat de dringende noodzakelijkheid, aangevoerd in de aanhef van de verordening die haar ter beoordeling werd voorgelegd, werkelijk aanwezig is; dat in dat opzicht de toetsing door de afdeling Bestuursrechtspraak van de bijzondere motivering van de dringende noodzakelijkheid niet alleen betrekking heeft op de formele feitelijkheid van deze motivering maar ook op de aanwezigheid van de omstandigheden die voor de dringende noodzakelijkheid werden aangevoerd en op de relevantie van de motivering ten opzichte van de inhoud en de doelstelling van het besluit;

Overwegende dat *in casu* de aanhef van het betreffende ministerieel besluit als volgt luidt:

“ Overwegende dat er in de wapenhandel een nieuw type van hulpstuk voor vuurwapens is verschenen, dat toelaat een pistool om te bouwen tot een lang vuurwapen met het uitzicht en bepaalde kenmerken van een aanvalskarabijn;

Overwegende dat dergelijke hulpstukken niet aan de wettelijke proef zijn onderworpen en dus vrij verkrijgbaar zijn;

Overwegende dat in het belang van de openbare orde en veiligheid deze hulpstukken niet in de handen van gewone particulieren mogen komen omdat ze hen in staat zouden stellen buiten elke controle een lang vuurwapen te verwerven en te gebruiken terwijl de overheid ervan is overtuigd de betrokkene een vergunning te hebben afgegeven voor een kort vuurwapen, waarvan de mogelijkheden meestal beperkter zijn;

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, artikel 3, § 1;

Gelet op de dringende noodzakelijkheid;

Overwegende dat de betrokken hulpstukken zo snel mogelijk moeten worden verboden voor ze algemeen in de wapenhandel verschijnen in ons land en zo ongehinderd in de handen kunnen komen van gewone particulieren;

Overwegende dat er op internet publiciteit wordt gemaakt voor deze hulpstukken en dat ze reeds werden verkocht op internationale wapenbeurzen in de buurlanden;

Overwegende dat er steeds meer modellen ter beschikking komen om verschillende modellen van korte wapens om te bouwen tot lange wapens;

Overwegende dat een verbod slechts effectief kan zijn als wordt voorkomen dat de wapenhandel zich bevoorraadt.”;

Overwegende dat de verwerende partij zich aldus weliswaar op een uitdrukkelijke motivering van de dringende noodzakelijkheid beroept, maar dat de in de aanhef van het besluit aangevoerde omstandigheden helemaal niet gestaafd worden door het administratief dossier: het door de verwerende partij neergelegde dossier bevat immers niet meer dan een enkel stuk, te weten het afschrift van een bladzijde van de bekendmaking van het bestreden besluit in het Belgisch Staatsblad; dat het niettemin moeilijk denkbaar is dat de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie het bestreden besluit zouden hebben voorbereid en opgesteld zonder dat enig stuk uitgaande van hun administratie of van hun cel beleidsvoorbereiding zou zijn uitgewerkt; dat de verwerende partij niet kan worden gevolgd waar ze in haar laatste memorie de poverheid van het administratief dossier verdedigt met de overweging dat “uit de afwezigheid van een administratief dossier juist de dringende noodzakelijkheid blijkt om het bestreden ministerieel besluit vast te stellen”; dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord en haar laatste memorie weliswaar verwijst naar reclameboodschappen op Internet (waaronder een film op “YouTube”) en naar de aanwezigheid van de verboden hulpstukken ter gelegenheid van wapenbeurzen in de buurlanden, maar dat ze in haar dossier geen enkel gegeven opgenomen heeft dat deze feiten kan staven, zoals bijvoorbeeld uittreksels uit internetsites, processen-verbaal of verslagen van bevinding of van inlichtingen die de feitelijke juistheid kunnen vaststellen van de beweringen die destijds aangevoerd zijn om zich te onttrekken aan het raadplegen van de afdeling Wetgeving van de Raad van State; dat dergelijke stukken des te nuttiger zouden zijn geweest daar de verzoekende vereniging verschillende argumenten aanhaalt die ertoe strekken aan te tonen dat de hulpstukken bij de handvuurwapens die voortaan verboden zullen worden door het bestreden besluit, reeds sinds lang bestonden; dat dit des te meer geldt daar, alhoewel artikel 3, § 1,

16°, van de wapenwet de ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie machtigt om nieuw wapentuig, nieuwe wapens of nieuwe munitie toe te voegen aan de categorie van verboden wapens, dit slechts geldt op voorwaarde dat de “nieuwe ernstige bedreiging” voor de openbare veiligheid feitelijk wordt aangetoond; dat de verwerende partij in dezen nochtans geen enkel relevant gegeven aanvoert dat aantoonde dat de soorten hulpstukken bedoeld in het bestreden besluit zouden beantwoorden aan een volstrekt nieuwe uitvinding of dat de aanzienlijke toename van nieuwe modellen kolven een bedreiging voor de openbare veiligheid zou kunnen veroorzaken; dat daaruit voortvloeit dat het eerste middel van het beroep dat een schending van artikel 3, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State aanvoert, gegrond is;

Overwegende dat de twee andere middelen van het beroep niet dienen onderzocht te worden aangezien ze, zelfs indien ze gegrond zouden worden bevonden, niet zouden kunnen leiden tot een vernietiging met verder reikende gevolgen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het ministerieel besluit van 11 maart 2010 tot indeling bij de verboden wapens van bepaalde hulpstukken voor vuurwapens wordt vernietigd.

Artikel 2.

Dit arrest zal bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De kosten, bepaald op 175 euro, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XVe kamer, op tien februari tweeduizend elf door:

de HH.	M. LEROY, Ph. QUERTAINMONT, I. KOVALOVSKY, R. GHODS,	kamervoorzitter, staatsraad, staatsraad, toegevoegd griffier.
--------	---	--

De toegevoegd griffier

De Voorzitter

R. GHODS

M. LEROY

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.